

חוק מרכז זלמן שזר לחקר תולדות העם היהודי, התשע"א-2010*

פרק א': מטרת החוק

1. מטרתו של חוק זה להקים מרכז על שמו של זלמן שזר, נשיאה השלישי של מדינת ישראל, שיפעל לחקר תולדות העם היהודי בתפוצות ולהפצתן.

פרק ב': פרשנות

2. בחוק זה –
"המרכז" – מרכז זלמן שזר לחקר תולדות העם היהודי;
"המועצה" – המועצה שמונתה לפי סעיף 6;
"המנהל הכללי" – המנהל הכללי של המרכז שמונה לפי סעיף 17;
"השר" – שר התרבות והספורט.

פרק ג': המוסדות

3. יוקם מרכז זלמן שזר לחקר תולדות העם היהודי.
4. מטרות המרכז הן:
(1) לקדם את חקר תולדות העם היהודי בתפוצות ואת הפצתן;
(2) לטפח את התודעה ההיסטורית היהודית ברוח מורשתו של זלמן שזר, נשיאה השלישי של מדינת ישראל;
(3) לשקף את אישיותו של זלמן שזר כנשיא המדינה ואת פועלו ומורשתו.
5. מעמד המרכז
(א) המרכז יהיה תאגיד.
(ב) המרכז יהיה גוף מבוקר כמשמעותו בחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב].
6. המועצה
(1) עובד משרד התרבות והספורט;
(2) עובד משרד ראש הממשלה, לפי המלצת ראש הממשלה;
(3) נציג המועצה לעניין הנצחת זכרם של מי שנשאו את משרת נשיא המדינה או ראש הממשלה, לפי חוק הנצחת זכרם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה, התשמ"ו-1986;
(4) עובד משרד החינוך, לפי המלצת שר החינוך;
(5) שני בעלי מעמד בשדה ההשכלה הגבוהה, מתחומים הקשורים למטרות המרכז, לפי המלצת האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים כמשמעותה בחוק האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים, התשכ"א-1961;

* התקבל בכנסת ביום ד' בחשוון התשע"א (12 באוקטובר 2010); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 311, מיום י"ז באדר התשע"ע (3 במרס 2010), עמ' 114.

¹ ס"ח התשי"ח, עמ' 92.

² ס"ח התשמ"ו, עמ' 243.

³ ס"ח התשכ"א, עמ' 193.

(6) שני נציגי תאגיד שלא למטרות רווח הפועל שלוש שנים לפחות, שעל פי מסמכי היסוד שלו בין מטרותיו חקר תולדות העם היהודי והפצתו, עריכת כנסים מדעיים לחוקרים העוסקים בהיסטוריה של עם ישראל ופרסום כתבי עת ומחקרים בתחום האמור, והוא חבר בוועדה הבין-לאומית למדעים ההיסטוריים (CISH – International Committee of Historical Sciences);

(7) שלושה נציגי ציבור בעלי רקע וניסיון בתחומים הקשורים למטרות המרכז.

7. המועצה תמנה, באישור השר, את היושב ראש ואת ממלא מקומו, מבין חבריה המנויים בפסקאות (5) עד (7) שבסעיף 6.
8. תפקידי המועצה –
- (1) לקבוע את מדיניותו הכללית של המרכז ואת קווי הפעולה שלו;
 - (2) לקבל דוחות על פעילות המרכז מהמנהל הכללי;
 - (3) לאשר את תקציב המרכז ואת תכנית העבודה השנתית שלו;
 - (4) לפקח על ביצוע קווי הפעולה של המרכז ותכניותיו;
 - (5) לדון בדוחות שהמבקר הפנימי יגיש לה ולקבל החלטות בעניינם.
9. (א) המועצה תתכנס לפחות ארבע פעמים בשנה.
- (ב) יושב ראש המועצה ינהל את ישיבותיה; הוא יזמן את ישיבות המועצה ויקבע את מועדן, מקומן וסדר יומן.
- (ג) המועצה תקבע את סדרי עבודתה ככל שלא נקבעו לפי חוק זה.
10. (א) ראה השר כי המועצה אינה ממלאת את תפקידה באופן נאות, יודיע למועצה, בהודעה בכתב שישלח ליושב ראש המועצה, כי אם בתוך מועד שיקבע לא תמלא המועצה את המוטל עליה בהתאם להוראות חוק זה, כפי שפירט השר בדרישתו, יפזר את המועצה.
- (ב) לא מילאה המועצה את המוטל עליה כאמור בסעיף קטן (א), בתוך המועד שקבע השר בהודעתו, רשאי השר להורות על פיזור המועצה.
11. החליט השר לפזר את המועצה כאמור בסעיף 10, תמונה מועצה חדשה, בדרך הקבועה בסעיף 6, בתוך שישים ימים מיום הפיזור.
12. (א) חבר המועצה זכאי לקבל מהמרכז החזר הוצאות שהוציא לצורך השתתפות בישיבות המועצה, ובלבד שאינו זכאי לקבל, ממקור אחר, החזר הוצאות.
- (ב) השר, בהסכמת שר האוצר, יקבע כללים ותנאים שלפיהם ישלם המרכז החזר הוצאות לחבר המועצה בהתאם להוראות סעיף קטן (א) ואת שיעורו.
13. (א) חבר המועצה יתמנה לתקופה של ארבע שנים, ואפשר לשוב ולמנותו לתקופת כהונה אחת נוספת, וכן אפשר למנותו שוב לאחר הפסקה של ארבע שנים רצופות לפחות; ואולם חבר המועצה שהתמנה לפי הוראות פסקאות (1) עד (4) שבסעיף 6 יכול שימונה מחדש לתקופת כהונה נוספת אף בלא הפסקה כאמור.
- (ב) חבר המועצה שתקופת כהונתו תמה יוסיף לכהן עד למינוי חבר אחר במקומו או עד למינויו מחדש, לפי העניין.
14. (א) חבר המועצה יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו באחת מאלה:
- (1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות לשר;

- (2) הוא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש כחבר המועצה;
- (3) הוא חדל להיות עובד המשרד הממשלתי או הגוף שהוא מייצג במועצה;
- (4) לגבי נציג ציבור – אם נתמנה להיות עובד המדינה.
- (ב) הוגש כתב אישום נגד חבר המועצה בשל עבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש כחבר המועצה, רשאי השר להשעותו מכהונתו עד לסיום ההליך בעניינו, ולמנות לו ממלא מקום למשך תקופת ההשעיה, לפי הוראות סעיף 6.
15. העברה מכהונה (א) השר רשאי, לאחר שנועץ ביושב ראש המועצה, להעביר חבר המועצה מכהונתו לפני תום תקופת כהונתו בשל אחת מאלה:
- (1) נבצר ממנו, דרך קבע, למלא את תפקידו;
- (2) הוא נעדר משלוש ישיבות רצופות או מארבע ישיבות בתוך שנה אחת, של המועצה;
- (3) נתקיימו נסיבות אחרות שלדעת השר פוסלות אדם מהיות חבר המועצה.
- (ב) בטרם יחליט השר להעביר את חבר המועצה מכהונתו כאמור בסעיף קטן (א), תינתן לחבר המועצה הזדמנות לטעון את טענותיו לעניין זה.
16. תוקף פעולות קיומה של המועצה, סמכויותיה ותוקף החלטותיה לא ייפגעו מחמת שנתפנה מקומו של חבר מחבריה או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו, ובלבד שרוב חברי המועצה מכהנים כדין.
17. המנהל הכללי (א) המועצה, באישור השר, תמנה את המנהל הכללי של המרכז בהליך לאיתור מועמדים; לתפקיד המנהל הכללי ימונה אדם שהוא בעל ניסיון ניהולי ותואר אקדמי שני לפחות.
- (ב) המנהל ימונה לתקופה של חמש שנים, ואפשר לשוב ולמנותו, באישור השר, לתקופת כהונה אחת נוספת.
18. תפקידי המנהל הכללי תפקידי המנהל הכללי –
- (1) ניהול המרכז;
- (2) יישום החלטות המועצה;
- (3) הכנת תכנית העבודה השנתית והתקציב השנתי והבאתם לאישור המועצה;
- (4) דיווח למועצה על פעילויות המרכז.
19. תנאי העסקתו של המנהל הכללי המועצה, באישור השר ושר האוצר, תקבע את שכרו ואת תנאי העסקתו של המנהל הכללי.
20. פקיעת כהונה והשעיה מכהונה של המנהל הכללי (א) המנהל הכללי יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו באחת מאלה:
- (1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות לשר וליושב ראש המועצה;
- (2) המועצה החליטה על הפסקת כהונתו ברוב של שני שלישים לפחות מכלל חבריה;
- (3) הוא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש המנהל הכללי.

(ב) הוגש כתב אישום נגד המנהל הכללי בשל עבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש המנהל הכללי, רשאי השר להשעותו מכהונתו עד לסיום ההליך בעניינו, וימונה לו ממלא מקום למשך תקופת ההשעיה, לפי הוראות סעיף 17(א).

21. המועצה תמנה למרכז מבקר פנימי אשר יפעל בהתאם להוראות חוק הביקורת הפנימית, מבקר פנימי התשנ"ב-1992⁴; המבקר הפנימי יגיש למועצה דין וחשבון על ממצאיו.
22. המרכז יקיים ויפעיל ספריית מחקר ועיון שתתמחה בתולדות עם ישראל ותבוסס על ספרייתו של זלמן שזר, נשיאה השלישי של מדינת ישראל.
23. המרכז יפרסם מחקרים וספרים בתחומי פעילותו. פרסומים

פרק ד': הוראות כלליות

24. (א) לא יתמנה ולא יכהן כחבר המועצה או כמנהל הכללי מי שעלול להימצא, ניגוד עניינים במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כאמור לבין עניין אישי שלו או לבין תפקיד אחר שלו.

(ב) חבר המועצה, המנהל הכללי או עובד המרכז (בסעיף זה – חבר), יימנע מהשתתפות בדיון ומהצבעה בישיבות אם הנושא הנדון עלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו לבין עניין אישי שלו או לבין תפקיד אחר שלו; לא יטפל במסגרת תפקידו בנושא שעלול לגרום לו להימצא במצב כאמור גם מחוץ לישיבות.

(ג) התברר לחבר כי נושא הנדון בישיבה או המטופל על ידיו עלול לגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), יודיע על כך ליושב ראש המועצה או למנהל הכללי, לפי העניין, ויימנע מהשתתפות בישיבות באותו נושא או מטיפול בו.

(ד) לעניין סעיף זה, אחת היא אם מילוי התפקיד האחר הוא בתמורה או שלא בתמורה.

(ה) בסעיף זה –

"עניין אישי" – לרבות עניין אישי של קרובו או עניין של גוף שחבר או קרובו מנהלים או עובדים אחראים בו, או עניין של גוף שיש לכל אחד מהם חלק בהון המניות שלו, בזכות לקבל רווחים, בזכות למנות מנהל או בזכות הצבעה;

"קרוב" – בן זוג, הורה, ילד, אח או אחות, או אדם הסמוך על שולחנו של חבר, ובן זוגו של כל אחד מהם.

25. פעילות המרכז תמומן, בכפוף להוראות סעיף 26, מתקציב המדינה כפי הדרוש להוצאות קיומו, החזקתו, פיתוחו וניהול מכלול פעילויותיו, ומתרומות ומהכנסות שיהיו למרכז.
26. (א) המועצה תאשר את הצעת התקציב השנתי ותגישה לשר ולשר האוצר לשם אישורו. תקציב
- (ב) שנת תקציב המרכז תהיה כשנת תקציב המדינה.

27. (א) לעניין פקודת מס הכנסה⁵, ייחשב המרכז כמוסד ציבורי לפי סעיף 9(2) לפקודה האמורה, ולעניין חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961⁶, ייחשב המרכז כמוסד ציבורי לפי סעיף 39(6) לחוק האמור, וכל נכסי המרכז יהיו פטורים מכל אגרה, ארנונה או תשלום חובה אחר המשתלמים לרשות מקומית.

(ב) פטור לפי סעיף זה מאגרה, מארנונה או מתשלום חובה אחר המשתלמים לרשות מקומית, לא יחול על נכסים המשמשים למטרות מסחריות.

⁴ ס"ח התשנ"ב, עמ' 198.

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

⁶ ס"ח התשכ"א, עמ' 100.

28. תנאי העסקתם של עובדי המרכז יהיו כשל עובדי המדינה המועסקים בתפקידים דומים ובמתכונת העסקה דומה, בשינויים ובתיאומים שיקבע שר האוצר, לאחר התייעצות עם השר ועל פי המלצת המועצה.
29. (א) המרכז לא יהא רשאי למכור או להעביר בדרך אחרת נכס שבבעלותו, למעט נכסים שפרטים לגביהם, לרבות סוגם ושוויים, נקבעו בתקנות, אלא באישור השר.
(ב) המרכז לא יהא רשאי למשכן נכס שברשותו או להשכירו לתקופה העולה על עשר שנים אלא באישור השר; לענין זה, "להשכירו לתקופה העולה על עשר שנים" – לרבות שכירות המקנה זכות לחדשה, להאריכה או שכירות לתקופה נוספת, שבהצטרפותן לתקופות השכירות הקודמות עלולות יחד על עשר שנים.
- (ג) המרכז לא ייטול הלוואה העולה על סכום שקבע השר בתקנות אלא באישור השר ושר האוצר.
30. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, באישור ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו, לרבות סדרי העבודה של המועצה.
31. (א) בכפוף להוראות סעיפים קטנים (ב) ו-(ג), תחילתו של חוק זה, ביום כ"ה בטבת התשע"א (1 בינואר 2011) (להלן – יום התחילה).
(ב) עד יום התחילה ימונו המועצה ויושב ראש המועצה לפי הוראות סעיפים 6 ו-7.
(ג) תחילתם של סעיפים 8 עד 23 ו-26 ביום פרסום הודעה לפי סעיף 32.
32. (א) בסעיף זה –
"חוק העמותות" – חוק העמותות, התש"ם-1980;
"העמותה" – עמותת "מרכז זלמן שזר ע"ר";
"רואה החשבון" – רואה החשבון שמונה לפי הוראות סעיף קטן (ג).
(ב) מיום פרסומו של חוק זה תפעל העמותה לפירוקה מרצון ולהעברת נכסיה, התחייבויותיה, חובותיה ופעילותה למרכז בהתאם להוראות כל דין; העמותה תגיש לרשם העמותות את הדין וחשבון ואת אישורו בידי האסיפה הכללית של העמותה לפי סעיף 47(ב) לחוק העמותות, עד יום כ"ו באדר ב' התשע"א (1 באפריל 2011); הוראות חוק העמותות לענין פירוק מרצון יחולו על פירוק העמותה, בשינויים המחויבים.
(ג) שר האוצר ימנה, בתוך 30 ימים מיום פרסומו של חוק זה, רואה חשבון שילווח את פעילות העמותה ויכהן עד לפרסום הודעה לפי סעיף קטן (ה); כל עוד מכהן רואה החשבון כאמור יחולו הוראות אלה:
- (1) לרואה החשבון יהיו נתונות כל הסמכויות הנתונות לפי כל דין לחבר הוועד של העמותה לענין קבלת מידע על אודות פעילותה, הוא יוזמן לשיבות האסיפה הכללית והוועד של העמותה ויהיה רשאי להשתתף בהן, ואולם לא תהיה לו זכות הצבעה;
- (2) התחייבות כספית מטעם העמותה לא תחייב אותה, אלא אם כן חתם עליה גם רואה החשבון, והתחייבות כספית שלא נחתמה כאמור – בטלה; על כל התחייבות כספית יצוין בכתב כי מונה לעמותה רואה חשבון לפי חוק זה וכי היא תחייב את העמותה רק אם נחתמה על ידו כאמור; לענין זה, "התחייבות כספית" – לרבות בחוזה, בכתב התחייבות, במסמכי תשלום, בהסדר פשרה המוגש לבית משפט או לבית דין על מנת לקבל תוקף של פסק דין, או בתעודה אחרת;
- (3) לא יהיה אדם לעובד העמותה, אלא אם כן אישר רואה החשבון, מראש ובכתב, את העסקתו ואת תנאי העסקתו.

⁷ ס"ח התש"ם, עמ' 210.

(ד) המועצה רשאית לייפות את כוחם של שניים או יותר מחבריה לחתום בשם המרכז על מסמכים ולבצע פעולות משפטיות אחרות לשם העברת נכסיה, התחייבויותיה, חובותיה ופעילותה של העמותה למרכז, והכל בכפוף לכל סייג שבייפוי הכוח.

(ה) אישר רשם העמותות את סיום הליכי הפירוק מרצון של העמותה, לאחר שקיבל לידיו את הדין וחשבון על הפירוק ואת אישורו בידי האסיפה הכללית כאמור בסעיף קטן (ב), יפרסם על כך הודעה ברשומות.

(ו) (1) מי שהיה עובד העמותה ערב יום התחילה, לרבות המנהל הכללי של העמותה (בסעיף קטן זה – המנהל המכהן), יהיה לעובד המרכז החל ביום פרסום הודעה לפי סעיף קטן (ה).

(2) על אף האמור בכל דין, עובד העמותה שעבר כאמור בפסקה (1) (בסעיף קטן זה – עובד עובר) לא יהיה זכאי להטבות פרישה כלשהן בשל המעבר.

(3) כל הזכויות שהיו לעובד עובר ערב יום התחילה יישמרו לו ויראו אותן כזכויות הנובעות מעבודתו במרכז, וכל שינוי בשכרו או בתנאי העסקתו של עובד עובר לאחר שהיה לעובד המרכז ייעשה בכפוף להוראות כל דין ולהוראות סעיף 29 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.⁸

(4) על המנהל המכהן יחולו ההוראות החלות על המנהל הכללי לפי חוק זה, למעט הוראות סעיף 17.

(ז) מבין חברי המועצה הראשונה שימונו לפי סעיף 6(7), יהיה חבר אחד מבין מי שהיו ערב יום התחילה חברי הוועד של העמותה, ובלבד שאינו חבר או נושא משרה בתאגיד שנציגיו ימונו לפי סעיף 6(6).

לימור לבנת
שרת התרבות והספורט

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

ראובן ריבלין
יושב ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

⁸ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

חוק שירות המדינה (מינויים) (תיקון מס' 15), התשע"א-2010*

1. בחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 12, תיקון סעיף 12 הסיפה החל במילים "אולם משנתפנתה" – תימחק.
2. בסעיף 23 לחוק העיקרי, הקטע החל במילים "אולם משנתפנתה" עד המילים "שלושה חדשים" – יימחק.
3. אחרי סעיף 23 לחוק העיקרי יבוא:
"הטלת תפקיד 23א. (א) בסעיף זה, "נושא משרה" – מי שנתמנה לפי סעיפים 12 או 23, או עובד מדינה שנתונה לו סמכות על פי חוק, שעליו להפעילה בעצמו.

* התקבל בכנסת ביום י' בחשוון התשע"א (18 באוקטובר 2010); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 390, מיום ח' בסיוון התשס"ח (11 ביוני 2008), עמ' 622.

¹ ס"ח התשי"ט, עמ' 86; התשס"ט, עמ' 87.